

Aan de leden van de gemeenteraden van de gemeenten in
Zuid-Holland Zuid en de leden van Provinciale Staten

Uw brief van	Verzenddatum	3 april 2024	
Uw kenmerk			
Reactie op	Zaaknummer	Z-21-385366	
Onderwerp	Ons kenmerk	D-24-2413461	(Gelieve bij correspondentie dit nummer te vermelden)
	Behandeld door	E. Numan	

Nieuwsbrief over de vergadering van
het AB OZHZ van 28 maart 2024

Beste raadsleden en Statenleden,

Snel na elke vergadering van het algemeen bestuur (AB) sturen wij u een terugkoppeling van wat is besproken en besloten. Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief over de **AB-vergadering van 28 maart 2024**. Wij stellen uw reactie naar aanleiding van deze terugkoppeling zeer op prijs.

De vergaderstukken van elke vergadering vindt u op onze site: <https://www.ozhz.nl/over-ozhz/vergaderingen-en-stukken/> of via de qr-code hiernaast. Uw griffie ontvangt voorafgaand aan de AB-vergaderingen een mail zodra de vergaderstukken op de site staan.

Het AB stelde de eerste wijziging van de begroting 2024 vast.

Op 30 november jl. besloot het AB de tarieven voor 2024 (extra) te verhogen met 2%. Dit is noodzakelijk door de hogere loon- en prijsontwikkeling dan waarmee rekening is gehouden bij de vaststelling van de begroting 2024 in juli 2023. Afgesproken werd om deze wijziging van de begroting voor zienswijze voor te leggen aan de raden en PS. De zienswijzetermijn liep tot 1 maart 2024. Alle raden en PS hebben tijdig hun zienswijze naar OZHZ gezonden.

De ingekomen zienswijzen gaan op hoofdlijnen over het volgende:

- Een aantal gemeenten benoemt dat zij met OZHZ in gesprek willen over het afgesproken volume. De gemeente Alblasterdam geeft al op de voorhand aan het volume niet te zullen aanpassen.
- Een gemeente maakt een opmerking over de procedure en de communicatie daarover.
- Een aantal gemeenten wijst op de komende bezuinigingsopgave waar zij voor staan.
- Enkele gemeenten en de provincie besloten om geen zienswijze in te dienen.

Overall is het beeld dat de gemeenten en provincie begrip hebben voor het besluit van het AB. Na het DB van 1 maart 2024 heeft OZHZ de deelnemers al bericht over het oordeel en de conclusie van het DB over de ingekomen zienswijzen. Deze brief (van 8 maart 2024 met kenmerk D-24-2406587) is u

bekend en was ook bij de AB-stukken bijgevoegd. Conclusie is dat de ingekomen zienswijzen niet leiden tot aanpassing van het voorgenomen AB-besluit van 30 november 2023. Het AB stelde de eerste wijziging van de begroting 2024 daarom nu definitief vast. De aanpassing(en) van het volume van een aantal gemeenten worden verwerkt in het meerjarenbeeld in de begroting 2025 en in het individuele jaarplan van de gemeente. De ontwerpbegroting 2025 sturen wij u in april voor zienswijze toe.

Het AB stelde de bestuursopdracht vast over de bijdrage van OZHZ aan het verminderen van de financiële problematiek van de gemeenten.

Als gevolg van onder andere een herverdeling van het gemeentefonds krijgen veel gemeenten naar verwachting in 2026 een fors structureel tekort op de begroting. Diverse gemeenten wezen hier al op in hun zienswijze op de begrotingswijziging. In genoemde brief van 8 maart 2024 wees OZHZ al op de bestuursopdracht die in het AB van 28 maart 2024 zou worden geagendeerd.

De bestuursopdracht omvat het volgende:

"Het nader uitwerken van bezuinigingsmogelijkheden en/of inhoudelijke keuzes die bijdragen aan het beheersbaar houden van de financiële positie van de gemeenten en provincie. Uitgangspunt is een collectieve aanpak langs de volgende lijnen:

- *Externe budgetten OZHZ.*
- *Efficiëntie in processen.*
- *Inhoudelijke keuzes van de deelnemers (individueel of regionaal).*
- *Kostenbesparingen bij de deelnemers door taken regionaal uit te laten voeren.*

De uitwerking krijgt gestalte in nauwe samenwerking met de ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten en provincie. Bestuurlijke agendering van de resultaten vindt plaats bij de Begrotingsrichtlijnen 2026."

OZHZ zal als uitwerking van de bestuursopdracht zoveel mogelijk scenario's en keuzemogelijkheden aan de gemeenten voorleggen. Beleidskeuzes van een gemeente kunnen bijvoorbeeld grote impact hebben op de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving door OZHZ. Hoe meer zaken een gemeente (bouw) vergunningplichtig maakt (voorbeeld: dakkapellen), hoe meer uitvoeringslasten dat met zich meebrengt. Daarnaast riepen de wethouders financiën in februari jl. al op om ook goed te kijken naar verdere efficiëncymogelijkheden door extra taken neer te leggen bij OZHZ, en daarin ook open minded te zijn. Regionale taakuitvoering verhoogt de efficiency en ook de kwaliteit van de uitvoering. Een en ander vraagt derhalve om nadrukkelijke keuzes. In de bestuursopdracht is verder benadrukt dat aan de taakuitvoering door OZHZ vanuit de inhoud en vanuit het Rijk minimale (kwaliteits- en robuustheids-) eisen worden gesteld. De te bedenken oplossingen en de te maken keuzes moeten ook tegen die achtergrond kunnen worden onderbouwd.

OZHZ sprak met de gemeenten af dat twee gemeentesecretarissen bij het traject aanhaken. De eerste resultaten van deze uitwerking worden voor de zomer met de deelnemers gedeeld.

Het AB stelde plannen van aanpak vast over 'robustheid' en om de aanbevelingen vanuit de externe visitatie te implementeren.

Robuustheid

In de nieuwsbrief naar aanleiding van het AB van 30 november 2023 ging OZHZ al uitgebreid in op de toetsing aan de nieuwe landelijke robuustheidseisen voor omgevingsdiensten. Het plan van aanpak bevat de acties om te gaan voldoen aan de eisen over de hoogte van het opleidingsbudget en over business-intelligence (het werken met data). OZHZ voldoet al aan de overige eisen.

Het plan van aanpak is op 29 maart jl. naar het ministerie van IenW gestuurd. In de begeleidende brief wijst OZHZ op de 'stelselverantwoordelijkheid' van de staatssecretaris van IenW. Mede omdat ook de financiering van het landelijke traject (het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel) afloopt is gevraagd dat begrip nader te definiëren en daarin de volgende aandachtspunten mee te nemen:

- Schep goede landelijke kaders door heldere en actuele regelgeving, op basis van ervaringen in de VTH-uitvoeringspraktijk.
- Organiseer en borg een landelijke uniforme informatie-uitwisseling en informatievoorziening tussen partners onderling en tussen bestuursrecht en strafrechtelijke partners.
- Faciliteer een goed functionerende landelijke kennisinfrastructuur met landelijke regie en betrokkenheid van alle partijen die bijdragen aan een goede uitvoering van VTH-taken.
- Zorg voor een structurele passende financiering voor de VTH-uitvoeringspraktijk en het bestendigen van de door het IBP voorgestelde verbetering in de toekomst.
- Maak afspraken over ieders rol binnen een goed functionerend VTH-stelsel, en durf elkaar daar ook op aan te spreken.

Naast het voldoen aan de robuustheidseisen verwijst het plan van aanpak ook naar de samenwerking met de vier andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Deze is sinds 2021 versterkt en heeft al tot mooie resultaten geleid op het gebied van werving van personeel, kennisdeling en samenwerking van opsporingsmedewerkers. Grote maatschappelijke transities op het gebied van energie en circulaire economie en actuele onderwerpen zoals de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) raken bovendien steeds meer de uitvoering van de taken van de omgevingsdiensten. Hiervoor is nieuwe expertise nodig die tijdig aangetrokken of opgebouwd moet worden. Op deze onderwerpen en specialismen en ook op enkele onderwerpen van bedrijfsmatige aard intensiveren de omgevingsdiensten hun samenwerking.

Externe visitatie

In de externe visitatie constateerde de visitatiecommissie een aantal sterke punten. OZHZ presteert operationeel goed, is sterk in de relatie en communicatie, is gericht op samenwerking en heeft een pragmatische instelling. Te verbeteren valt de daadwerkelijke realisatie van de noodzaak tot doorontwikkeling en te reflecteren op de redenen waarom dat soms niet goed lukt, de implementatie en consequenties van het concept van zelforganisatie en het ontwikkelen van perspectieven op de toekomst. Het plan van aanpak bevat de acties om hieraan een vervolg te geven. Deels kunnen deze verbeteringen worden gerealiseerd in de samenwerking met de andere omgevingsdiensten, mede in het licht van de Zuid-Hollandse doorontwikkeling en van de robuustheidscriteria. Voor de meeste aanbevelingen geldt dat OZHZ deze kan meenemen bij al lopende trajecten en plannen.

Voor wat betreft de perspectieven op de toekomst heeft OZHZ de ambitie om een brede omgevingsdienst te willen zijn voor al zijn opdrachtgevers. De dienst voert voor zijn gemeentelijke opdrachtgevers een breed takenpakket uit in het omgevingsdomein: milieu, bouwen, brandveiligheid, huisvesting, APV en bijzondere wetten, met de inhoudelijke expertise die daarbij hoort. Dat maakt het mogelijk om vraagstukken van de opdrachtgevers integraal te benaderen en hen daarover goed te adviseren. Feit is wel: OZHZ voert dat brede takenpakket nog niet voor al zijn opdrachtgevers uit. Ook in het licht van de eerdergenoemde bestuursopdracht geeft OZHZ de gemeenten daarom mee om te blijven nadenken hoe zij hun eigen omgevingstaken op dit moment hebben georganiseerd en of de uitvoering met voldoende kwaliteit kan plaatsvinden. Samenwerking op regionaal niveau brengt verdere schaalvoordelen die ten goede kunnen komen aan de kwaliteit en kwantiteit van de uitvoering, en daarmee aan de kwaliteit van de leefomgeving. Dit met behoud van uw rol als lokaal bevoegd gezag.

OZHZ deelde zijn eerste ervaringen met de nieuwe Omgevingswet.

OZHZ monitort actief de uitvoering van de Omgevingswet. Belangrijke signalering nu al is dat gemeenten geen uniforme definities opnemen in hun omgevingsplannen. Dat komt de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid niet ten goede en in de uitvoering kan het ook kostenverhogend werken. Daarnaast zijn goede afspraken nodig met de bevoegde gezagen over het integraal beoordelen van ingekomen vergunningaanvragen. Door het vervallen van het onlosmakelijkheids criterium (de situatie waarin bijvoorbeeld alleen een vergunning voor het bouwen wordt aangevraagd terwijl ook een (aparte) vergunning voor milieu of natuur nodig is) bestaat het risico op klachten en handhaving achteraf en op vertraging bij initiatiefnemers.

Het AB stelde 2023 vast over de uitvoering van de Ontwikkelaanpak en over Generiek Toezicht.

Ontwikkelaanpak

OZHZ rapporteert in het jaarverslag over de Ontwikkelaanpak (= de innovatiekalender als bedoeld in de landelijke robuustheidscriteria) onder andere over projecten op het gebied van ZZS, ondermijning, de nieuwe Nota VTH, inspanningen van OZHZ bij vraagstukken op het gebied van klimaat, energie en circulair, de implementatie van de Omgevingswet en projecten op het gebied van de kwaliteit en het gebruik van data. U kunt de qr-code hiernaast scannen om het jaarverslag te lezen.

Bij vraagstukken van gemeenten over klimaat, energie en circulair is bijvoorbeeld van belang dat deze thema's een plek krijgen in de ruimtelijke planvorming. OZHZ helpt de gemeenten hier bij door het organiseren van kennissessies. Onder meer op het gebied van water- en bodemsturing en de groene leefomgeving (3-30-300-regel). Ook ontwikkelden we een puntensysteem voor natuurinclusief bouwen en voorbereidingsregels die opdrachtgevers kunnen hanteren bij het bodembeleid. Verder maakten we duurzaamheid onderdeel van OZHZ-producten en adviezen en ontwikkelden we een signaleringskaart om mogelijke ruimten te vergroenen.

De dashboards die OZHZ ontwikkelde met de beschikbare data zien op dit moment vooral nog op interne sturing, bijvoorbeeld ter voorbereiding van het toezicht op openstaande verplichtingen in vergunningen en op de verplichtingen tot energiebesparing. Gemeenten en provincie denken mee aan de voorkant mee over de invulling van de Ontwikkelaanpak. Een idee vanuit een van de gemeenten

was bijvoorbeeld om een nieuw project te richten op een betere ontsluiting van regionale informatie van water en bodem van meerdere instanties, zoals waterschappen, Rijkswaterstaat, VEWIN en OZHZ. Hierbij gaat het vooral om het ontsluiten van data over ZZS en PFAS. Het ontwikkelen van zo'n regionale milieumonitor of dashboard zou een nieuw project kunnen zijn in de Ontwikkelaanpak 2025. OZHZ zal dit verzoek nader bekijken.

Generiek toezicht

OZHZ baseert het toezicht op de door de gemeenten vastgestelde Nota Regionaal UitvoeringsNiveau (RUN). Hierin wordt uitgegaan van de drie risicoklassen. Bij de middencategorie vindt regiobreed, uniform en generiek toezicht plaats bij branches of op bepaalde activiteiten. Deze inzet wordt jaarlijks bepaald in een jaarprogramma generiek toezicht dat door het AB wordt vastgesteld. Voor alle gemeenten betreft dit milieutoezicht, bij de gemeenten Alblasterdam, Dordrecht en Molenlanden gaat het ook om toezicht op bestaande bouw en brandveilig gebruik.

Het jaarverslag over generiek toezicht staat in de online-omgeving van OZHZ. Zie <https://www.ozhz.nl/regio/generiek-toezicht-2023/>. U kunt ook de qr-code hiernaast scannen. De online-omgeving houden we het hele jaar door actueel en geeft een beeld van de belangrijkste kerncijfers en een toelichting over ons werk. Ook is een aantal projecten verder toegelicht in de vorm van nieuwsbrieven, verhalen of achtergrondpagina's. Onze inspecteurs bezochten in 2023 bijvoorbeeld weer veel bedrijven in de regio. Denk aan drukkerijen, garagebedrijven, horeca, transportbedrijven, bouwmarkten en tuincentra. Bij de bedrijven in de grafische industrie controleerden we op het gebruik van ZZS. Door informatie op te vragen, wisten we op voorhand of bedrijven met ZZS werken. Tijdens de controle keken we naar de uitstoot van ZZS naar de lucht en eventuele lozingen in de bodem en, samen met het waterschap, in het water.

En verder ..

- Nam het AB kennis van het jaarverslag 2023 over de toepassing van het strafrecht en van de beleidsregel van de directeur over de toepassing van de bestuurlijke strafbeschikking milieu.
- Nam het AB kennis van het dienstplan 2024 van OZHZ.

De vergadering van het AB is terug te zien op: <https://dordrecht.raadsinformatie.nl/>.

Heeft u vragen?

Bij vragen over OZHZ in het algemeen, of over het bovenstaande in het bijzonder, kunt u contact opnemen met de heer E. Numan, directiesecretaris van OZHZ (T 078 770 8585). U kunt ook uw eigen AB-lid benaderen. Alle genoemde documenten kunt u vinden op de website van OZHZ (www.ozhz.nl).

Met vriendelijke groet,

Mr. R. Visser
Secretaris Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Deze brief is digitaal vastgesteld en is daarom niet ondertekend.